

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ ΚΟΡΤΩ

Η λύσσα

μυθιστόρημα

ΜΙΝΩΑΣ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Η ΛΥΣΣΑ

Σειρά: ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Αύγουστος Κορτώ,
Η λύσσα

© Αύγουστος Κορτώ και εκδόσεις Μίνωας, 2014

Παραγωγή: ΜΙΝΩΑΣ Α.Ε.Ε.

1η έκδοση: Απρίλιος 2004

2η έκδοση: Απρίλιος 2014

Επιμέλεια κειμένου: Κατερίνα Δουρίδα

Σχεδιασμός εξωφύλλου – Σελιδοποίηση: Ιάκωβος Ψαρίδης

Φωτογραφία εξωφύλλου: © Elisabeth Ansley / Arcangel Images

Copyright © για την παρούσα έκδοση:

Εκδόσεις ΜΙΝΩΑΣ

Τ.Θ. 504 88, 141 10 Ν. Ηράκλειο, ΑΘΗΝΑ

τηλ.: 210 27 11 222 – fax: 210 27 11 056

www.minoas.gr • e-mail: info@minoas.gr

ISBN 978-618-02-0262-5

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ ΚΟΡΤΩ

Η ΛΥΣΣΑ

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ

Η μόλυνση

Τα παράδοξα γεγονότα που αποτελούν την αφορμή αυτής της αφήγησης συνέβησαν τον χειμώνα του 1970, στο χωριό Μαυρόδασο της Πίνδου. Πρόκειται για έναν μικρό οικισμό, η ύπαρξη του οποίου χρονολογείται από τις αρχές του 16ου αιώνα. Λόγω της σχετικά απομονωμένης θέσης του, σε μια απόκρημνη πλαγιά της οροσειράς της Πίνδου, που καθιστά την πρόσβαση από και προς αυτό εξαιρετικά δυσχερή, ιδιαίτερα κατά τους χειμερινούς μήνες, περιορίζοντας την άνθηση στενών εμπορικών σχέσεων με τα γύρω ορεινά χωριά, κύριες πηγές τροφοδοσίας του χωριού αποτελούν η κτηνοτροφία και η τυροκομία, σε επίπεδο ιδίας κατανάλωσης.

Ένα αλλόκοτο μέρος, στ' αλήθεια. Το έδαφος του βουνού είναι τόσο επικλινές, που οι θρύλοι λένε ότι οι πρώτοι κάτοικοι, οι ιδρυτές του χωριού, δεν είχαν ανθρώπινα πόδια, αλλά οπλές, σαν τις κασίκες ή σαν τους κερασφόρους δαίμονες, που σ' άλλες μυθολογίες ακολουθούν τον Διόνυσο και σ' άλλες τον Εωσφόρο. Υφαντά και πίνακες που απεικονίζουν αυτούς τους πρώτους τραγοπόδαρους ανθρώπους του Μαυρόδασου υπάρχουν πολλοί. Γεγονός πάντως είναι πως, με την προσαρμοστικότητα που τους χαρακτηρίζει, και που τους καθιστά ικανούς να επιβιώνουν και στις πλέον αντίθετες με τη φυσική τους αδυναμία συνθήκες, οι πρόγονοί μας και εκπρόσωποι του ανθρώπινου γένους κατόρθωσαν να στήσουν την ιδιωτική τους πατρίδα ακόμα και σ' αυτόν τον αφιλόξενο γκρεμό της Ελλάδας, όπου κανείς δεν φτάνει κατά τύχη.

Όμως, χάρη στην ασυνήθιστη θέση του, το Μαυρόδασο έχει και μια ασυνήθιστη ομορφιά. Πάνω απ' τις σειρές των σπιτιών, που ξεφυτρώνουν με κλίση προς το έδαφος σαν παρανοϊκά δέντρα, ξεκινά ένα πυκνό δάσος από κωνοφόρα, που το φύλλωμά τους είναι τόσο σκούρο, ώστε αντί για πράσινο μοιάζει να 'ναι μαύρο, ακόμα και τη μέρα. Στην άκρη του χωριού κυλάει ένα ποτάμι βαθύ

κι ορμητικό, τόσο βαθύ και τόσο ορμητικό, που κι ο πιο σύνθετος νους θ' αναρωτιόταν πώς είναι δυνατόν να μην στερεύει στα λιγοστά χιλιόμετρα που το χωρίζουν απ' τις πηγές του, καθώς κι από πού αναβλύζει τόσο πολύ νερό. Πιο πέρα, σαν φυσική συνέχεια στις μικρές αυλές των τελευταίων σπιτιών του χωριού, το βουνό είναι γεμάτο σπηλιές που μοιάζουν με γκρίζα κοράλλια και στα κοφτερά βράχια των οποίων, όταν τα σύννεφα κατεβαίνουν χαμηλά και χώνονται στις πέτρινες κόγχες, σχηματίζεται μια εικόνα πρωτόπλαστου κόσμου, στην απαρχή του Χρόνου. Και το έδαφος, παρ' ότι εχθρικό και άγονο για καθετί άλλο που φυτρώνει, είναι σπαρμένο με λουλούδια όλων των χρωμάτων και με πολύχρωμα μανιτάρια – τόσο δηλητηριώδη, ώστε μια δαγκωματιά θα σκότωνε το πιο φαρμακερό φίδι. Υπάρχουν όμως κι άλλα ζώα εκτός από τα φίδια, παντού. Στις μαύρες κρυψώνες του δάσους, ως την αθέατη κορυφή του βουνού, φωλιάζουν λύκοι, αλεπούδες, νυχτερίδες και νυφίτσες, λαγοί και σκαντζόχοιροι. Αλλά και στο κατοικημένο κομμάτι του χωριού υπάρχουν άφθονα ζώα, όλα στην υπηρεσία των ανθρώπων: γουρούνια, κατσίκες, κότες και σκυλιά. Και γάτες. Οι πιο πολλές γάτες ζούνε γύρω από ένα συγκεκριμένο σπίτι, όμως θα μι-

λήσουμε αργότερα γι' αυτό. Το θέμα είναι ότι, όπως καμιά φορά σ' έναν ασήμαντο πίνακα τα ωραία χρώματα των ρούχων ή του τοπίου βάφουν με μια άλλη χάρη τα πρόσωπα που ντύνονται ή κινούνται μέσα σ' αυτό, έτσι και το Μαυρόδασο, με την τραχιά ομορφιά του, κάνει και τους κατοίκους του, ανθρώπους συνηθισμένους όπως όλοι, να μοιάζουν πιο ωραίοι στα μάτια εκείνου που τους βλέπει για πρώτη φορά.

Είναι μια αμίλητη ράτσα. Αυτό συμβαίνει συχνά με τους ανθρώπους των βουνών, που δεν ακούν παρά το θρόισμα των φύλλων ή το κελάρυσμα του νερού από κάποιο ποτάμι. Υιοθετούν ασυναίσθητα τη σιωπή της φύσης. Έπειτα, δεν είναι και πολλά αυτά που θα είχαν να πουν. Αποκλεισμένοι για αιώνες απ' τον υπόλοιπο κόσμο, με ελάχιστες προσθήκες στη ζωή και τη σκέψη τους που να μαρτυρά το πέρασμα του χρόνου, είναι στενά προσηλωμένοι στις πρακτικές ανάγκες της καθημερινότητάς τους, απ' τις οποίες δεν ξεφεύγουν παρά τις ώρες που κοιμούνται. Η μόρφωσή τους είναι δραματικά φτωχή. Ανέκαθεν εξαρτιόταν απ' την καλή θέληση και την περιέργεια κάποιου που να 'χε ζήσει ορισμένα χρόνια μακριά απ' το χωριό, και που για κάποιον λόγο επέστρεφε, φέρνοντας μαζί του βιβλία,

μολύβι και χαρτί, το βάρος της γνώσης. Άλλωστε, ποιος ο λόγος να κοπιάσεις για να μοιραστείς την ξένη γλώσσα που είναι η γραφή, όταν κανείς τριγύρω σου δεν γράφει; Γιατί να μάθεις ανάγνωση, όταν η φαντασία σου δεν σου επιτρέπει να σκεφτείς πράγματα πιο πολύπλοκα απ' αυτά που βλέπεις μπροστά σου; Ακόμα και ο ηλεκτρισμός και το τηλέφωνο, που εσχάτως έφτασαν στο Μαυρόδασο, αντιμετώπιστηκαν όχι με καχυποψία, αλλά με συγκρατημένη οικειότητα, σαν νιόφερτοι, εξυπηρετικοί, μα απρόβλεπτοι υπηρέτες ενός μακρινού κόσμου, που με μια μαγική δύναμη πετύχαιναν την ίδια δουλειά με λιγότερο κόπο.

Είναι ανόητο να πούμε πως οι άνθρωποι στο Μαυρόδασο ζούνε πιο ευτυχισμένοι μες στην πνευματική αποστέρωση και τη βρεφική τους άγνοια. Δεν είναι ούτε πιο ευτυχισμένοι ούτε πιο δυστυχισμένοι. Κάθε άνθρωπος θεωρεί ορισμένα στοιχεία της ζωής του δεδομένα, και με αυτά ευτυχεί ή δυστυχεί. Οι συχωριανοί μας είναι απλώς παράξενοι, γι' αυτόν που τους κοιτάζει, έχοντας στο μεταξύ συνηθίσει να ζει στην κοινωνία των υπόλοιπων ανθρώπων, έξω απ' το χωριό.

Και όχι πως είναι πολλοί – είναι τόσο απαιτητική η λιτότητα των αισθημάτων σ' αυτό το μέρος, τόσο βαριά η

σιωπή και τα βλέμματα, που λίγοι απ' όσους επιστρέφουν, έχοντας μείνει για ένα διάστημα κάπου αλλού, δεν ξαναφεύγουν. Και αυτοί στο τέλος απομονώνονται, γίνονται οι «ξένοι» του χωριού, που οι ντόπιοι αποδέχονται με ειρηνική αδιαφορία, βλέποντάς τους σαν ποικιλίες του εαυτού τους, που απλώς τυχαίνει να μιλούν μια άλλη γλώσσα και καταπιάνονται με πράγματα λίγο άχρηστα.

Αποτέλεσμα αυτής της εσωστρέφειας του χωριού μας είναι πως, εδώ κι αιώνες, η αναπαραγωγή των κατοίκων ακολουθεί τον μονόδρομο της ενδογαμίας. Όμως, καθώς καμιά φορά, στη χαραυγή του ανθρώπου, η αιμομειξία μεταξύ των ισχυρών έφτιαχνε βασιλιάδες και κατακτητές, έτσι κι εδώ, αντί να φθαρεί, το υλικό των πρώτων μας προγόνων γίνεται όλο και πιο δυνατό. Καμιά αρρώστια, κανένας εκφυλισμός δεν σημάδεψε ποτέ τα παιδιά του Μαυρόδασου. Μονάχα που τα χαρακτηριστικά των γονιών τους, γενιά με τη γενιά, γίνονται πιο έντονα: τα σκοτεινά, βαθουλωμένα μάτια. Τα μαύρα μαλλιά και τα πυκνά φρύδια. Τα σφιγμένα χείλη, το σχετικά μικρό ανάστημα, κι αυτή η ακατανίκητη προδιάθεση στη σιωπή. Τα μωρά πολλές φορές φτάνουν τον έκτο ή έβδομο χρόνο της ζωής τους για να μιλήσουν, και όταν έρθουν στην ηλι-

κία των γονιών τους, δεν ανοίγουν το στόμα παρά για να αναφέρουν πόσο γάλα έβγαλε σήμερα η μαύρη ή η άσπρη κατσίκα και αν ο κόκορας έχει παραγεράσει και πρέπει να τον σφάξουνε. Μοναδική εξαίρεση η τέχνη των γυναικών που υφαίνουν, καθώς και κάποια βράδια, επετειακά στην τύχη και όχι από προγραμματισμό της μικρής εκκλησίας, που οι συχωριανοί μας μαζεύονται στις αυλές των σπιτιών ή στη μικρή πλατεία, μπροστά στο κτίριο της κοινότητας, τρώνε όλοι μαζί και τραγουδούν. Υπάρχει πάθος λοιπόν, αλλά πάθος απλοϊκό, που σπρώχνει απ' τη μια μέρα στην επόμενη χωρίς μεγάλες και βαθιές απαιτήσεις. Η μόνη πνευματική αξία τους είναι η ίδια η ζωή τους.

Στο ψηλότερο σημείο του χωριού, πάνω και απ' την εκκλησία, απομονωμένο απ' όλα τ' άλλα, βρίσκεται ένα μικρό πέτρινο σπίτι. Μέσα του ζει ένας νέος άντρας που λέγεται Δημήτρης.

Τον είχε φέρει στην κοιλιά της πριν από είκοσι τρία χρόνια η μητέρα του, μια γυναίκα από τη Σικελία με παράξενο όνομα. Τα ελληνικά που μιλούσε ήσαν κι αυτά παράξενα, κι έτσι, απ' την πρώτη στιγμή, όταν έχτισε το σπίτι και γέννησε τον γιο της, οι άνθρωποι του χωριού την ξεχώρισαν απ' τις άλλες γυναίκες, τις δικές τους, και

της απόδωσαν τον χαρακτηρισμό που τη συνόδευε ως το τέλος: η μάγισσα. Στην πραγματικότητα, κανείς δεν την είχε δει ποτέ να παραβαίνει με μαγικό τρόπο τους νόμους της φύσης. Πεινούσε κι έτρωγε, κοιμόταν κι έκανε την ανάγκη της όπως όλες οι άλλες γυναίκες. Όμως φορούσε αλλόκοτα ρούχα, πολύχρωμα, μιλούσε μια γλώσσα όπου ανακατεύονταν ένα σωρό εξωτικές λέξεις, και τα βράδια ανέβαινε στο δάσος, καθόταν σε κάποιον βράχο ή σ' ένα χαμηλό δέντρο, και βλέποντας το φεγγάρι έπαιζε μαντολίνο και τραγουδούσε, με φωνή που ακουγόταν ως και στο τελευταίο σπίτι του χωριού. Επιπλέον, όταν η περίοδος της λοχείας πέρασε, και δεν μπορούσε πια να υπολογίζει στην αμιγή ελεημοσύνη των συχωριανών μας για να τραφεί αυτή και το παιδί της, άρχισε να σκαρφίζεται πλάγιους κι ανώδυνους τρόπους για να κερδίζει το ψωμί τους. Ρίχνοντας κάτι μεγάλες κάρτες ταρώ που είχε φέρει μαζί της, και που οι φιγούρες της έφερναν τρόπο σ' όποιον τις έβλεπε, πρόλεγε το μέλλον – τουλάχιστον εκείνο που ήταν βέβαιο πως θα επαληθευτεί, όπως μαθαίνοντας κρυφά από μια νεαρή κοπέλα ότι ήταν έγκυος, κι εμπιστευόμενη το μυστικό, κρυφά και πάλι, στη μητέρα της, σαν αποτέλεσμα της μαντικής της δύναμης. Σιγά σιγά έμαθε,

από άλλες γριές, και τα ντόπια ξόρκια του Μαυρόδασου, όπως το να διαβάξει το κατακάθι του καφέ που είχε μείνει για δυο νύχτες αναποδογυρισμένος στ' άστρα, να ερμηνεύει τις γραμμές του χεριού και, ανοίγοντας την κοιλιά όσων πουλιών βρίσκονταν ψόφια, να προβλέπει τον καιρό. Έτσι, παρέχοντας αυτές τις μαγικές υπηρεσίες, το βράδυ ήταν ξεκούραστη και μπορούσε να ανέβει στο βουνό και να παίξει μαντολίνο, συχνά κουβαλώντας και τον Δημήτρη, τον μικρό της γιο, σε ένα πανί δεμένο γύρω από τον ώμο της. Ήταν η Μπέλλα, η μάγισσα.

Το αγόρι λοιπόν μεγάλωσε συγχρόνως μέσα στον παράξενο μικρόκοσμο του χωριού, αλλά και έξω απ' αυτόν, στη σκιά που έριχνε με την ύπαρξη και τις συνήθειές της η μητέρα του. Έμαθε να μιλάει από πολύ μικρό, να τραγουδάει και να παίζει μαντολίνο, να ζωγραφίζει, αντιγράφοντας εικόνες απ' τα παλιά βιβλία που του διάβαζε εκείνη, και να λατρεύει τη φύση μ' έναν τρόπο αδιανόητο για τους συχωριανούς μας. Αυτοί δεν λογαριάζουνε για φύση παρά το κομμάτι της που τους είναι πρακτικά χρήσιμο, όπως το ποτάμι απ' όπου παίρνουν νερό, το μονοπάτι που οδηγεί στο διπλανό χωριό κι έτσι τους φέρνει στάρι, καλαμπόκι και πατάτες, ή τα δέντρα που βγάζουν φαγώσιμους

καρπούς: τις καστανιές, τις καρυδιές και τις πορτοκαλιές. Όλα τ' άλλα υπάρχουν για κάποιον λόγο που οι ίδιοι αρνούνται να εξετάσουν. Όμως ο Δημήτρης, από τα πέντε του κιόλας χρόνια, όχι μόνο ήξερε τα ζώα, τα δέντρα και τα λουλούδια με το όνομά τους –ποια ήσαν ακίνδυνα, ποια επικίνδυνα, ποια μπορούσαν να τον σκοτώσουν– μα τ' αγαπούσε σαν να τους όφειλε την άγνωστη πατρότητά του, ή μάλλον μια δεύτερη μητρότητα, αυτήν της φύσης. Έτσι περνούσαν οι μέρες και τα χρόνια του, ανάμεσα στις δυο πολύχρωμες μητέρες του, και σε δεκάδες γάτες. Ναι, πρέπει να το πούμε κι αυτό: παρά το αφιλόξενο έδαφος και τη συνύπαρξη άλλων ζώων που τις απειλούσε, στο Μαυρόδασο ζούσανε πάντα σχεδόν τόσες γάτες όσες και άνθρωποι. Κανείς δεν ήξερε γιατί – η αδύναμη μνήμη τους τις τοποθετούσε στο βάθος της ιστορίας του χωριού, μαζί με τους πρώτους κατοίκους, και γι' αυτόν τον λόγο τις σέβονταν, αν και δεν τους ήσαν χρήσιμες σε τίποτε: στο υψόμετρο αυτό δεν ζούσανε ποντίκια. Ωστόσο, όπως δεν ρίχναν λίπασμα στα λουλούδια, έτσι δεν τάζαν ποτέ τις γάτες του χωριού, οι οποίες, όταν δεν έκλεβαν μικροποσότητες τροφίμων απ' τα ανοιχτά παράθυρα και τις αποθήκες, αναγκάζονταν να βγαίνουν για κυνήγι μαζί με

τους λύκους και τις αλεπούδες, με μόνα πλεονεκτήματα τη διαβολεμένη τους όραση και την ικανότητά τους να σκαρφαλώνουν όταν χρειαζόταν στα δέντρα. Έβλεπες δηλαδή συχνά ένα μικρόσωμο γατί να ξεπροβάλλει απ' τις συστάδες των κωνοφόρων, κρατώντας στα σαγόνια του σαν τρόπαιο έναν λαγό ή μια πέρδικα, που το περνούσε σε μέγεθος. Τουλάχιστον αυτό συνέβαινε μέχρι τον ερχομό της Μπέλλα στο χωριό, οπότε και οι γάτες έπαψαν να είναι αγριόγατες, γιατί βρήκαν κάποιον να τις τρέφει. Με τις δυνάμεις συνοχής όσων είναι στο περιθώριο, η Σιτσιλιάνα μάγισσα είχε λατρέψει αμέσως τα σιωπηλά αιλουροειδή, και τα 'χε μαζέψει στην αυλή και τα κεραμίδια του σπιτιού της, ακόμα και μέσα σ' αυτό, στο τραπέζι και το κρεβάτι της. Και ο μικρός Δημήτρης –που άκουγε τις ιστορίες της μητέρας του για τα μεγάλα αιλουροειδή της Αφρικής, τις τίγρεις και τα λιοντάρια, που ήταν το ίδιο ακριβώς σαν αυτές τις γάτες, χαδιάρικα και σιωπηλά, μα έμοιαζαν με τις εικόνες στα βιβλία και ήσαν πελώρια, έξι φορές μεγάλα όσο ένας άνθρωπος– σαν έκλεινε τα μάτια φανταζόταν τον εαυτό του γίγαντα, και στα πόδια του, αντί για γάτες, τίγρεις λευκές και κίτρινες, πάνθηρες, λεοπαρδάλεις και λιοντάρια.

Πριν από μερικά χρόνια, ένα βράδυ του Δεκέμβρη, η μητέρα του Δημήτρη πήγε στο δάσος και δεν ξαναγύρισε. Είχε βρεθεί μονάχα το μαντολίνο της, κρεμασμένο στο λευκό από χιόνι κλαδί ενός πεύκου, μα απ' την ίδια, τίποτα. Κάποιοι στο χωριό είπαν πως την είχαν φάει πεινασμένοι λύκοι, όμως πουθενά, όσο κι αν έψαξαν, δεν βρήκαν ίχνη από τα ρούχα ή το αίμα της. Στο βάθος, ίσως να πιστέψαν πως η παράξενη γυναίκα είχε γυρίσει στο φεγγάρι που τόσο αγαπούσε να κοιτάζει, γι' αυτό και είχε εξαφανιστεί έτσι αθόρυβα όπως είχε έρθει.

Ο Δημήτρης, δεκαεφτά χρόνων τότε, λυπήθηκε πολύ, και από τη λύπη του σταμάτησε να μεγαλώνει. Έξι χρόνια τώρα, κανείς δεν θυμόταν κάτι να 'χε αλλάξει στην όψη, στην εμφάνισή του. Είχε καστανοξανθά μαλλιά, θλιμμένα μάτια κι ένα γέλιο παιδικό, που έφτιαχνε λακκουβίτσες στα μάγουλά του. Τ' αραιά του γένια, σε μια απόχρωση χαλκού, του δίνουν μια όψη νεοφώτιστου Εβραίου, όπως και τα μικρά στρόγγυλα γυαλάκια από μαύρη ταρταρούγα που του είχε φορέσει η μητέρα του όταν εκείνη έπαψε να τα χρειάζεται, λόγω της ηλικίας. Τέλος, από τη μαγική περιουσία της είχε κληρονομήσει ένα σωρό βιβλία, ρούχα και μικροπράγματα, καθώς και το μαντολίνο, που είχε

μάθει να παίζει καλύτερα και από την ίδια – γι’ αυτόν τον σκοπό άφηνε τα νύχια στο δεξί του χέρι να μακραίνουν, κι έτσι το χέρι αυτό από μόνο του ήταν στα μάτια των συχωριανών μας σαν μαγεμένο: εύθραυστο, μα απειλητικό, ζεστό, μα και απλησίαστο, σαν ένα ζωντανό κερί με πέντε δάχτυλα-φλόγες, που φοβόντουσαν να τ’ αγγίξουν. Πράγματι, όλες τις συναλλαγές του ο Δημήτρης τις έκαμνε με το αριστερό χέρι.

Οι συναλλαγές αυτές ήσαν λίγες και ξεχωριστές, όπως είχαν υπάρξει και της μητέρας του. Εξάλλου, έτσι όπως τον είχε μεγαλώσει, δεν ήταν ικανός να κάνει σχεδόν καμιά από τις βαριές δουλειές του χωριού – να κόψει ξύλα, να φτιάξει τυρί, να φροντίσει τα ζώα. Μόνο τις γάτες φρόντιζε, κρατώντας γι’ αυτές την αγάπη που τους είχε κι εκείνη, και μοιράζοντάς τους τη μισή και περισσότερη απ’ την ελεημοσύνη που του παρείχαν οι άνθρωποι του χωριού. Όχι πως ο Δημήτρης ζητιάνευε – ποτέ δεν τους ζητούσε τίποτε. Όμως, όσο πιο μικρή είναι μια κοινωνία, τόσο πιο αναπτυγμένη είναι μέσα της η αίσθηση του προσωρινού, του εφήμερου, που αντικρούει την παράλογη αποταμίευση και γεννά την αλληλεγγύη. Βλέποντας πως η γη έβγαζε αρκετούς καρπούς για τα παιδιά τους μα

και για εκείνον, πως τα ζώα δίναν αρκετό κρέας ή αυγά ή γάλα, πως το ψωμί περισσευε και τα ξύλα δεν κινδυνεύαν να λιγοστεύουν εξαιτίας του, οι άντρες και οι γυναίκες του Μαυρόδασου φροντίζαν τον Δημήτρη που ζούσε χάρη στην ασυνείδητη αγαθοεργία τους. Ήταν σαν μια μικρή, ανώδυνη θυσία σε κάποια θεότητα του δάσους που κανείς δεν καταλαβαίνει, μα και που κανέναν δεν ενοχλεί. Αντίθετα, με την ίδια λογική της ανταπόδοσης, ο Δημήτρης τους πρόσφερε ό,τι είχε που θα μπορούσε να τους ενδιαφέρει. Καθώς ήταν, μαζί με τον παπά, τον γιατρό και πέντε έξι «ξένους» (δηλαδή γεννημένους στο Μαυρόδασο που είχανε φύγει κι επιστρέψει), απ' τους ελάχιστους που γνώριζαν γραφή κι ανάγνωση, ήταν ο νεαρός δάσκαλος όσων παιδιών οι γονείς τους αποφάσιζαν να τους κάνουν αυτό το αλλοπρόσαλλο δώρο. Άλλοτε, με το μαντολίνο στο χέρι και τη γλυκιά φωνή του να συνοδεύει, μάθαινε στις μικρές μητέρες νανουρίσματα για τα μωρά τους ή τους τραγουδούσε ο ίδιος ώσπου να κοιμηθούν. Στις γιορτές και τις συναθροίσεις έπαιζε πάλι μουσική, ακολουθώντας τις μελωδίες των τοπικών ασμάτων. Άλλες μικρές δουλειές, όπως η επιθεώρηση της αλληλογραφίας του κοινοτάρχη, που προσποιούνταν ότι γνώριζε γράμματα –όχι

με μεγάλη επιτυχία– ή ορισμένες ζωγραφιές που έφτιαχνε σαν θέματα για τις γυναίκες που ύφαιναν, συμπλήρωναν τον περιστασιακό τρόπο με τον οποίο έβγαζε το ψωμί του.

Με μια κουβέντα, στη θέση της μάνας του της μάγισσας, ο Δημήτρης είχε γίνει το στοιχείο του χωριού. Ένα στοιχείο αγαθό, ντυμένο με όσα ρούχα της μητέρας του μοιάζανε με τα ρούχα των ανδρών –μα συχνά και με ρούχα αταίριαστα, όπως μεγάλες κόκκινες εσάρπες, άσπρες σκούφιες ή πέδιλα με μαργαριτάρια κάτω απ’ τα τσουβαλένια παντελόνια του–, που έμπαινε στα σπίτια τους, χαμογελούσε πίσω απ’ τα μικρά γυαλιά που κρύβανε τα μάτια του, άφηνε τα αμφίβολης αξίας δώρα του στο τραπέζι κι έφευγε κουβαλώντας λίγο γάλα, λίγο ψωμί ή λαρδί ή μέλι, που το μισό και παραπάνω κατέληγε στα στομάχια της αγέλης από γάτες που ζούσανε στο σπίτι του.

Τις αγαπούσε πολύ αυτές τις γάτες, τόσο όσο δεν αγαπούσε κανέναν άνθρωπο, τόσο όσο μονάχα τη μητέρα του είχε αγαπήσει. Λάτρευε την αθόρυβη, διακριτική τους παρουσία, ακόμα και όταν κοιμόντουσαν μαζί του, κάτω απ’ τις φλοκάτες ή γύρω από το τζάκι. Το γουργούρισμά τους, και ας ήταν ίσαμε τριάντα ζωντανά, σπάνια τάραζε το τριξίμο των ξύλων στη φωτιά ή το σφύριγμα του αέρα

στα μανταλωμένα παραθύρια. Τα σκυλιά, τα γουρούνια, τις κασίκες, όλα αυτά τα ζώα που δηλώναν με φωνές την ύπαρξή τους, τα φοβόταν. Οι γάτες του σχεδόν ποτέ δεν νιαούριζαν, γιατί ποτέ δεν τις άφηνε πεινασμένες, κι έπειτα, όταν τις έπιανε οίστρος, δεν πρόφταιναν να κλάψουν – πάντα βρισκόταν κάποιο ταίρι μεταξύ τους. Η μόνη στιγμή που άκουγε τη φωνή τους ήταν όταν τις χάιδευε, με τα μακριά νύχια του δεξιού χεριού του να γρατσουνάνε απαλά το δέρμα κάτω απ' το σαγόνι, την κοιλιά ή ανάμεσα στ' αυτιά. Θα πρέπει να τον θεωρούσανε δικό τους, έναν μεγάλο γάτο, για να ξαπλώνει ανάμεσά τους, να 'χει νύχια και να καταγίνεται τόσες ώρες με τη φροντίδα και τα χάδια τους. Τότε λοιπόν, από ευχαρίστηση και μόνο, οι γάτες τεντώνονταν στην αγκαλιά του σαν πανιά που τα στεγνώνει ο ήλιος κι αφήναν έναν υπόκωφο λαρυγγισμό απόλαυσης.

Διαβάστε τη συνέχεια στο βιβλίο

Η λύσσα

«Τα παράδοξα γεγονότα που αποτελούν την αφορμή αυτής της αφήγησης συνέβησαν τον χειμώνα του 197... στο χωριό Μαυρόδασο της Πίνδου. Πρόκειται για έναν μικρό οικισμό, η ύπαρξη του οποίου χρονολογείται από τις αρχές του 16ου αιώνα. Λόγω της σχετικά απομονωμένης θέσης του, σε μια απόκρημνη πλαγιά της οροσειράς της Πίνδου, που καθιστά την πρόσβαση από και προς αυτό εξαιρετικά δυσχερή, ιδιαίτερα κατά τους χειμερινούς μήνες, περιορίζοντας την άνθηση στενών εμπορικών σχέσεων με τα γύρω ορεινά χωριά, κύριες πηγές τροφοδοσίας του χωριού αποτελούν η κτηνοτροφία και η τυροκομία, σε επίπεδο ιδίας κατανάλωσης».

Σ' ένα απομονωμένο χωριό της Πίνδου ξεσπά μια επιδημία λύσσας. Παγιδευμένος στο χιόνι και στην αρρώστια, που κατασπαράζει το χωριό με τρομαχτικούς ρυθμούς, ο αφηγητής της ιστορίας προσπαθεί ν' ανιχνεύσει την προέλευση του Κακού ή να βρει κάποια ελπίδα σωτηρίας. Πρόσωπο-κλειδί σ' αυτή του την προσπάθεια θα είναι το στοιχείο του χωριού, ένας παράξενος νέος με τ' όνομα Δημήτρης, απ' τον οποίο και ξετυλίγεται όλη η ιστορία.

Ο Αύγουστος Κορτώ διολισθαίνει δεξιοτεχνικά από την αγωνία της πλοκής στην αγωνία της ύπαρξης και ο αναγνώστης με τη σειρά του παγιδεύεται, βαθμιαία, σε ένα συναρπαστικό εσωτερικό θρίλερ.

[www.facebook.com/
minoaseditions](http://www.facebook.com/minoaseditions)

www.minoas.gr

9 786180 202625
ISBN 978-618-02-0262-5
ΚΩΔ. 35339